34219 - Hac veya umre yapmak isteyen kimsenin mikat yerini ihramsız geçmesi

Soru

Hac ve umre yapmak için ülkesinden Cidde'ye gelen, fakat mikattan ihrama girmeyip Cidde havaalanında ihrama giren kimsenin hükmü nedir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-, hac veya umre yapmak isteyen kimsenin oradan ihrama girmesi için belirli mekanlar (mikat yerleri) tayin etmiştir. Bir kimsenin, ihrama girmek için mikat yerlerini ihrama girmeden geçmesi kendisine helâl olmaz. Mikat yerlerini ihramsız geçmek, Allah Teâlâ'nın sınırlarını aşmaktır.

Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

[وَمَن يَتَعَدَّ حُدُودَ اللهِ فَأُوْلَـئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ] سورة البقرة من الآية: 229...

"Kim, Allah'ın (helâl ve haram) hududunu aşarsa, işte onlar zâlimlerin tâ kendileridir." (Bakara Sûresi: 229).

Başka bir âyette Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

[وَمَن يَتَعَدَّ حُدُودَ اللهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ...] سورة الطلاف من الآية: 1 ...

"Kim, Allah'ın hududunu (hükümlerini) aşarsa; şüphesiz kendine zulmetmiş olur." (Talak Sûresi: 1).

Buhârî ve Müslim'in sahihleri ile diğer hadis kitaplarında Abdullah b. Abbas'ın -Allah ondan ve

babasından râzı olsun- rivâyet ettiği hadiste o şöyle demiştir:

إِنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَقَّتَ لأَهْلِ الْمَدِينَةِ ذَا الْحُلَيْفَةِ، وَلأَهْلِ الشَّأْمِ الْجُحْفَةَ، وَلأَهْلِ نَجْدٍ قَرْنَ الْمَنَازِلِ، وَلأَهْلِ الْيَمَنِ يَلَمْلَمَ، هُنَّ لَهُنَّ وَلِمَنْ أَتَى عَلَيْهِنَّ مِنْ غَيْرِهِنَّ مِمَّنْ أَرَادَ الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ، وَمَنْ كَانَ دُونَ ذَلِكَ فَمُهَلُّهُ مِنْ أَهْلِهِ. [رواه البخاري ومسلم]

"Hiç şüphe yok ki Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- Medine halkı için Zul-Huleyfe'yi, Şam halkı için el-Cuhfe'yi, Necd halkı için Karnu'l-Menâzil'i, Yemen halkı için ise Yelemlem'i mikat yeri tayin etti ve (şöyle buyurdu): Mikatlar, hac ve umre yapmak isteyen (adı geçen) beldelerin halkları ile o beldelerin halklarından olmayıp o mikatlar üzerinden gelenler içindir.Bu mikatların sınırları içerisinde ikâmet eden ise, âilesinin bulunduğu yerden ihrama girer." (Buhârî; hadis no: 1524. Müslim; hadis no: 1181).

Yine Buhârî ve Müslim'in sahihlerinde Abdullah b. Ömer'in -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet ettiği hadiste o şöyle demiştir:

سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: مُهَلُّ أَهْلِ الْمَدِينَةِ ذُو الْحُلَيْفَةِ، وَمُهَلُّ أَهْلِ الشَّامِ مَهْيَعَةُ وَهِيَ الْجُحْفَةُ، وَمُهَلُّ أَهْلِ نَجْدٍ قَرْنٌ، وَمُهَلُّ أَهْلِ الْيَمَنِ يَلَمْلَمُ. [رواه البخاري ومسلم]

"Ben, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i şöyle derken işittim:

- Medine halkının ihrama niyet edeceği yer, Zul-Huleyfedir. Şam halkının ihrama niyet edeceği yer, el-Cuhfe diye bilinen Mehyea'dır.Necd halkının ihrama niyet edeceği yer, Karnu'l-Menâzil'dir. Yemen halkının ihrama niyet edeceği yer, Yelemlem'dir." (Buhârî ve Müslim).

Hadis, emir anlamı taşıyan haberdir.Haber sıygasıyla gelmesinin sebebi; emrin uygulanmasının tekididir.

Âişe'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَقَّتَ لِأَهْلِ الْعِرَاقِ ذَاتَ عِرْقٍ. [رواه أبو داود وصححه الألباني في صحيح أبي داود]

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Irak halkı için Zâtu Irk'ı mikat yeri tayin etti." (Ebu Dâvud; hadis no:1739.Elbânî de 'Sahih2i Ebî Dâvud; hadis no:1531'de hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.)

Buhârî'nin sahihinde Abdullah b. Ömer'in -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet ettiği hadiste o şöyle demiştir:

لَمَّا فُتِحَ هَذَانِ الْمِصْرَانِ أَتَوْا عُمَرَ فَقَالُوا: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ! إِنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَدَّ لِأَهْلِ نَجْدٍ قَرْنًا وَهُوَ جَوْرٌ عَنْ طَرِيقِنَا، وَإِنَّا إِنْ أَرَدْنَا قَرْنًا شَقَّ عَلَيْنَا. قَالَ: فَانْظُرُوا حَذْوَهَا مِنْ طَرِيقِكُمْ فَحَدَّ لَهُمْ ذَاتَ عِرْقٍ. [رواه البخاري]

"Bu iki belde (Basra ve Kûfe) fethedilince, bu iki belde halkı Ömer'e gelerek:

- Ey mü'minlerin emiri! Şüphe yok ki Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Necd halkına Karnu'l-Menâzil'i mikat yeri tayin etti fakat burası bizim yolumuza meyillidir.Eğer Karnu'l-Menâzil yolundan gidersek, bize zor ve meşakkatli gelmektedir, dediler.

Bunun üzerine Ömer -Allah ondan râzı olsun- onlara şöyle dedi:

- O halde yolunuzun hizâsına bakın (onun hizâsına gelen yerden ihrama girin)!

Ardından onlar için Zâtu Irk'ı mikat yeri tayin etti." (Buhârî; hadis no: 1531).

Hac veya umre yapmak isteyen kimsenin, uğradığı veya hizâsından geçtiği zaman, -ister karayoluyla, ister denizyoluyla, isterse havayoluyla gelsin-, bu mikatlardan birisinden ihrama girmesi gerekir.

Karayoluyla bu mikatlardan birisine uğrayan veya onların hizâsından geçen kimse, buradan ihrama girer ve ihram sırasında yapılması gereken yıkanmak, vücuda güzel koku sürmek ve ihram elbisesini giymek gibi şeyleri yapar. Sonra da oradan ayrılmadan önce ihrama niyet eder.

Denizyoluyla gelen kimse, eğer vapur veya gemi, mikatın hizâsında duruyorsa, yıkanır, vücuduna güzel koku sürer ve ihram elbisesini giyer. Sonra da vapur veya gemi hareket etmeden önce ihrama niyet eder.

Eğer vapur veya gemi, mikatın hizâsına geldiğinde durmuyorsa, mikatın hizâsına gelmeden önce yıkanır, vücuduna güzel koku sürer ve ihram elbisesini giyer.Sonra da mikat yerinin hizâsına geldiğinde ihrama niyet eder.

Havayoluyla gelen kimse, uçağa binmeden önce yıkanır, mikatın hizâsına gelmeden önce vücuduna güzel koku sürer ve ihram elbisesini giyer. Sonra da mikat yerinin hizâsına gelmeden önce ihrama niyet eder. Uçak mikat yerinin hizâsına gelinceye kadar beklemez. Çünkü uçak, mikat yerinin hizâsına geldiğinde oradan hızla geçer, beklemesine fırsat vermez. İhtiyatlı davranarak daha önce ihrama niyet ederse, bir sakıncası yoktur.